

150 ГОДИНИ БЕЗСМЪРТИЕ

УЧЕНИЧЕСКО ПИСМО

Заветът, който пишем днес:

писмо през вековете

До героите от април 1876 година и
моите съвременници от април 2026 година,

Пиша тези редове в един преломен
момент, когато България се готви да
отбележи 150 години от Априлското
въстание. Заставам пред Белия лист с
ясното съзнание, че думите имат тежест -
същата онази тежест, която са имали в
писмата на революционните комитети
преди век и половина. Днес, в рамките на
националната кампания под наслов „ДУМИТЕ
НА СВОБОДАТА“, се опитвам да превърна
своята лична мисъл в част от един общ
национален разказ. В съзнанието ми еhti
Ботевият стих: „Тоз, който падне в бой
за свобода, той не умира.“ Тези думи не са
просто литературно наследство; те са моралният
компас, който ни поставя в активната роля
на „носител на нацията.“

Силата на словото и историческият корен на свободата

Когато се връщам назад към събитията от 1876 година, разбирам че борбата за свобода не е започнала с оръжия, а с идеи. Историческият път към Април е настлан с писма, вестници и тайни послания, които са градили връзките между хората и са пробуждали националното самосъзнание. Борбата за свобода тогава е била върховен акт на достойнство - изборът на един народ да спре да бъде безличен и да заяви своето право на съществуване.

За героите от 1876-а борбата не е била само физически сблъсък, а духовна трансформация. Да "пакнеш в бой за свобода" е означавало да победиш страха и да приемеш, че твоят живот е ценен само тогава, когато служи на нещо по-голямо от теб самия. Именно това себеотрицание превръща смъртта в безсмъртие. Тези хора не са умрели, защото са оставили след себе си идеята, която днес ни прави свободни граждани на света.

Какво означава свободата днес и защо е ценност?

В нашия съвременен свят, 150 години по-късно, свободата често изглежда като нещо естествено, като право, което ни се полага по рождение. Но тя трябва да бъде осмисляна постоянно като ценност както в исторически, така и в съвременен контекст. Днес свободата

не е борба срещу чужд натисък, а ежедневна битка със собственото ни равнодушие.

За мен свободата днес е правото да мислим критично в ерата на информацията, да изразяваме мнението си без страх и да носим отговорност за своите избори. Тя е ценност, защото без нея човек губи своята идентичност и се превръща в част от пасивна маса. Свободата днес означава да имаш смелостта да казваш „не“ на несправедливостта и да градиш бъдещето си върху основите на истината. Тя е крехка - ако спрем да я ценим и да я защитаваме с делата си, рискуваме да я загубим, макар и без война.

Послание към героите от 1876 година

Ако можех да се обърна директно към вас, Българите от 1876-а, бих ви казал: „Вашата саможертва е нашият фундамент“. Вие доказвахте, че думите и идеите могат да събарят империи, когато са подкрепени от чисти сърца и непоколебима воля. Благодаря ви, че не се побояхте да бъдете „първите искри“. Вашите писма и заговори бяха преноса, който улови надеждата на България и я превърна в реалност. Мие виждаме вашия завет във всеки свободен изгрев и във всеки български час, който звучи достойно по света. Вие не сте напразни напразно - вие сте вградени в същността на всичко, което наричаме родина.

Призив към моите съвременници

Обръщам се и към вас, моите връстници и съвременници. Уме сме натоварени с отговорността да изградим „общо национално преживяване“, свързано с нашата историческа памет. Свободата ни дава права, но ни налага и тежкия дълг да бъдем будни. Нека не превръщаме свободата в апатия. В свят, изпълнен с предизвикателства, нашето „бойно поле“ е културата, езикът, образованието и гражданската ни позиция.

Нека помним, че „носителят на паметта“ не е пасивен наблюдател, а активен създател на бъдещето. Нашата задача е да пренесем паметта на Април 1876-а в XXI век не като сух исторически факт, а като жив пример за това какво може да постигне един народ, когато е обединен около една свещена цел.

Заветът, който пишем днес

Това писмо е част от проекта, който ще бъде издаден като общ национален разказ „Заветът, който пишем днес“. Всяка дума тук е обещание, че няма да забравим цената на свободата. Всяко наше действие в полза на обществото, всяка проява на честност и всяко усилие да бъдем по-добри хора е страница от този завет.

Вотевата истина ни учи, че безсмъртието се постига чрез служене на идеала. Героите от 1876-а живеят в нас,

когато ние избираме да бъдем свободни по дух.
Свободата не е наследство, което просто
получаваме - тя е щафета, която трябва
да носим с достойнство и да предадем на
следващите поколения по-силна, отколкото
сме я получили.

Нека наметта за наднаците в боя за
свобода ни дава сили да градим една модерна,
силна и свободна България. Защото докато
поимки и осмисляме свободата си, те
наистина никога няма да умрат.

С дълбок поклон пред историята и ясна
отговорност към бъдещето

Ученик от Трафимирова гимназия „Свети
Климент Охридски“ - гр. Еносво

20 април 2026 г.